

Uchwała nr 86
Rady Działalności Pożytku Publicznego
z dnia 14.07.2025 roku

w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie

Na podstawie art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 z późn. zm.) oraz § 10 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie Rady Działalności Pożytku Publicznego (Dz. U. z 2018r. poz. 2052), uchwala się stanowisko Rady Działalności Pożytku Publicznego w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

§1

Rada Działalności Pożytku Publicznego (RDPP) pozytywnie ocenia następujące elementy projektu rozporządzenia, istotne z punktu widzenia organizacji obywatelskich:

1. Poprawę dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami;
2. Wzrost poziomu bezpieczeństwa przeciwpożarowego;
3. Poprawę zrównoważonego zarządzania wodą.

§2

Zarazem RDPP zgłasza następujące uwagi krytyczne do projektu rozporządzenia:

1. Regulacja może generować pośrednie koszty dla organizacji obywatelskich, w szczególności prowadzących placówki czy świadczących usługi społeczne/ edukacyjne w oparciu o nieruchomości (domy pomocy, centra społecznościowe, świetlice czy mieszkania wspomagane etc.) w zakresie adaptacji do nowych wymagań technicznych, wzrostu kosztów projektowania i uzyskiwania pozwoleń budowlanych. W dotychczasowym stanie prawnym istniały przepisy dopuszczające spełnianie niektórych wymagań w inny sposób, w tym na podstawie ekspertyz uzgodnionych z właściwymi podmiotami.

2. Jako, że projekt nie przewiduje funduszy wsparcia czy innych komponentów kompensacyjnych dla sektora obywatelskiego, ani też wsparcia informacyjnego, może on negatywnie wpłynąć na konkurencyjność organizacji obywatelskich w świadczeniu tych usług oraz utrudnić im aplikowanie o granty infrastrukturalne. Dodatkowo, brak ekspertyzy wewnątrz organizacji obywatelskich może wymuszać korzystanie z kosztownych usług doradczych.
3. W dotychczasowym stanie prawnym istniał wymóg oświetlenia dziennego dotyczący wszystkich pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Projekt rozporządzenia ogranicza ten wymóg wyłącznie do pomieszczeń przeznaczonych na **stały** pobyt ludzi. Z perspektywy organizacji obywatelskich takie złagodzenie może prowadzić do obniżenia standardów, np. w pomieszczeniach biurowych, usługowych czy edukacyjnych, gdzie przebywanie ludzi jest wprowadzone czasowe, ale regularne i długotrwałe.

§3

Ponadto RDPP zauważa, że projekt nie identyfikuje organizacji obywatelskich jako grupy objętej oddziaływaniem, mimo że wpływa on na organizacje działające w takich obszarach jak: urbanistyka i rewitalizacja (np. organizacje obywatelskie współpracujące z JST przy zagospodarowaniu przestrzeni), dostępność architektoniczna (organizacje działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami), ochrona środowiska i krajobrazu (organizacje monitorujące inwestycje budowlane), edukacja architektoniczna i partycypacja obywatelska (organizacje prowadzące konsultacje społeczne), świadczenie usług społecznych, zdrowotnych i edukacyjnych. Brak uwzględnienia organizacji obywatelskich w OSR oznacza ponadto niedostrzeżenie ich roli jako uczestników i recenzentów działań regulacyjnych wpływających na przestrzeń wspólną oraz marginalizację sektora obywatelskiego jako uczestnika debaty publicznej. Dotyczy to szczególnie (choć nie wyłącznie) organizacji z mniejszych ośrodków z ograniczonym dostępem do wiedzy eksperckiej.

§4

RDPP zwraca uwagę na fakt, że obszerne akty prawne o charakterze specjalistycznym, takie jak przedmiotowe rozporządzenie wymagają znacznie dłuższego okresu konsultacji, po to, aby organizacje rzecznicze i eksperckie miały efektywną możliwość wniesienia poprawek do regulacji wpływających na przestrzeń publiczną, architekturę dostępności czy inwestycje społeczne. Dlatego RDPP zwraca się do Ministra Rozwoju i Technologii o efektywne włączenie zainteresowanych organizacji obywatelskich w dalsze prace nad projektem, zmierzające do uwzględnienia uwag wynikających z niniejszej uchwały.

§5

Niniejszą uchwałę należy przekazać Ministrowi Rozwoju i Technologii.

§6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Współprzewodniczący
Rady Działalności Pożytku Publicznego
Michał Braun
Maciej Kunysz